

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.
 CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiunile se primesc după învoială

Partea oficială.

NUMIRE

Clarisimul *Dr. Dumitru Manu* este numit profesor titular la catedra de *Filozofie, Sociologie și Pedagogie* dela Academia Noastră de Teologie.

Din șed. cons. 12 Febr. 1927.

Nr. 813.

Chiemare la hirotonire.

În ziua de 22 Martie a. e. vom face hirotonire de diaconi, iar în ziua de 25 Martie a. e., sărbătoarea *Bunei Vestiri*, hirotonire de preoți.

Pentru aceasta dată chiemăm la hirotonire pe toți clericii absolvenți ai diecezei Noastre, cari sunt pregătiți pentru primirea sfintei Hirotonii.

Lăsăm tuturor Onoraților Frați preoți, să aducă aceasta la cunoștința clericilor diecezani, originari din parohia lor și ca petru aceasta dată să se prezinte la sfânta Hirotonire.

Cei ce doresc a se hirotoni se vor prezenta la reședința episcopală în ziua de 19 Martie a. e., Sâmbătă demineată, aducând cu sine extras din *maticula botezaților* și, dacă sunt căsătoriți, extras de cununie, precum și certificat dela Oficiul parohial despre frecventarea bisericii dela ieșirea din Seminar.

Gherla, la 28 Febr. 1927.

Nr. 1211.

Edificări și restaurări, contracte de vânzare-cumpărare.

Reamintind ordinul Nostru No. 2530 din 13 Iunie 1923, publicat în

„Curierul Creștin“ No. 13 din 1 Iulie 1923, dispunem din nou următoarele:

1) Nu se va putea întreprinde nici un fel de lucrare de edificări, sau reparări de biserici, case parohiale, sau orice edificii bisericești, asemenea nu se vor putea încheia contracte de vânzare-cumpărare, sau schimburi de averi mobile, sau imobile bisericești, fără *prealabila* permisiune și *aprobare* a Ordinariatului Episcopal.

2) În acest scop se vor observa cu punctuozitate următoarele:

A) La edificări sau reparări.

a) Înainte de a se începe orice lucrare cu măiestri, se va desbata chestia în adunarea curatoratului bisericesc din parohie, în care se va decide asupra edificării, sau reparării. Procesul verbal despre hotărâre se va înainta Ordinariatului pentru a aproba în *principiu* hotărârea de edificare, sau reparare.

b) Obținută aprobarea în *principiu* a Ordinariatului, se va publica licitație pentru angajarea lucrărilor. Licitația, se va ținea în adunarea curatoratului bisericesc, dresându-se proces verbal în toată forma sa. Convenind curatoratul asupra ofertului celui mai avantajos, rezultatul licitației, împreună cu procesele verbale, se va înainta Ordinariatului spre aprobare.

c) După aceasta aprobare se vor încheia contractele, se vor pregăti planurile de lipsă, preliminar de spese, repartiție etc., cari toate asemenea se vor înainta Ordinariatului spre aprobare, arătându-se izvoarele financiare, din cari parohia va acoperi spesele.

d) Contractele, planurile, repartiția etc. nu intră în vigoare și sunt fără

valoare, până la aprobarea Ordinariatului.

e) Pentru aceea este cu desăvârșire interzis a da avansuri interprințătorilor, sau de a începe lucrările înainte de aprobare. — Lucrările se vor putea începe numai după ce Ordinariatul va aproba licitația, contractele, planurile, preliminarul de spese și repartitia.

B) *La cumpări-vânzări, sau schimburi.*

a) Înainte de a se face orice târguială, se va înainta cerere — cu procesele verbali din adunarea curatoratului bisericesc — pentru a se aproba în principiu cumpărarea, vânzarea sau schimbul.

b) Pentru vânzări — sau, dacă este cazul, și pentru cumpărări și schimburi — după obținerea aprobării în principiu a Ordinariatului, se va publica licitație; despre licitația ținută în adunarea curatoratului bisericesc se vor dresa procese verbali, cari se vor înainta spre aprobare Ordinariatului.

c) Contractele intră în valoare numai din momentul aprobării din partea Ordinariatului.

3) Toate procesele verbali, repartițiile și contractele — de orice natură să fie — sunt a se înainta spre aprobare în câte 3 exemplare și se vor trimite Ordinariatului pe calea *Oficiului protopopesc competent*. Cererile insuficient înzestrate cu exemplarele trebuincioase nu se vor lua în considerare.

4) Orice învoială, târguială, sau încheiere de contract înainte de aprobarea prealabilă a Ordinariatului se declară nulă și neavenită. Pentru eventualele avansuri bănești, sau în natură, date interprințătorului, sau începerea de lucrări, fără aceasta aprobare, sunt rezponzabili și materialicește Onorații Frați preoți și curatorii respectivi.

5) Mult Onorații Frați Protopopi vor controla executarea acestui ordin, arătându-Ne din caz în caz nerespectarea aceluia. Cererile, la cari procesele verbali, contractele, repartițiile, sau devi-

zele de spese etc. nu se vor acționa în câte trei exemplare, nu le vor înainta spre aprobare, ci le vor retrimite spre întregire.

Gherla, 25. Februarie, 1927.

Nr. 1234.

Misiuni poporale la conferințele protopopești.

Reamintind ordinul Nostru No. 696/1922, publicat în „Curierul Creștin“ No. 5 din 1 Martie 1922, prin acestea dispunem din nou, ca cu ocaziunea conferințelor protopopești tractuale să se țină regulat și misiuni sfinte pentru popor, despre decurgerea cărora Mult Onorații Frați protopopi Ne vor raporta din caz în caz, arătându-Ne programul, după care s'au ținut acele misiuni, înșirând preoții, cari au predicat și cari au marturisit și indicând numărul eredincioșilor mărturisiti și cuminecați.

Mult Onorații Frați protopopi sunt direct rezponzabili pentru întocmirea executarea acestui ordin.

Gherla, la 28. Februarie 1927.

Nr. 1218.

Vizitațiile protopopești.

Prin aceasta invităm pe toți Mult Onorații în Hristos Frați protopopi tractuali, ca în termenul cel mai scurt să înainteze acestui Ordinariat tablou despre vizitațiile protopopești, efectuate în cursul anului 1926.

Gherla, la 1 Martie 1927.

Nr. 693.

Intregirea forului protopopesc al districtelor Gherla, Lujerd, Giula, Sânmărghita.

Forul I. delegat al protopopiatelor Gherla, Lujerd, Giula, Sânmărghita se întregește după cum urmează:

Președinte: Mult Onoratul Ioan Coste, protopopul Gherlei.

Asesori ordinari: Mult Onoratul Ioan Mureșan protopopul tr. Lujerdiu-Giula, Mult Onoratul Paul Salvan adm. protop. tr. Sânmărghita, Mult Onoratul

Alimpiu Pop prot. onor.-paroh în Dindeleag, **Mult Onoratul George Man** prot. on.-paroh Nima, **Mult Onoratul Ioan Tarța** prot. on.-paroh în Giula, **Mult Onoratul Paul Boca** prot. on.-paroh în Râseruci (Valasu), și **Onoratul Mihail Nemeș** paroh în Vultureni.

Asesori suplenți: **Mult Onoratul Aurel Petruca** prot. on. paroh Băița, **Onoratul Aurel Papiu** paroh în Budești, **Onoratul Ioan Vereș** paroh în Arman, și **Onoratul Vasile Câmpan** paroh în Măluț.

Fisc: **Onoratul Alexandru Szilágyi** paroh în Cubleşul Someșului.

Defensor: **Onoratul Iosif Sângeorgian** paroh în Iclod.

Notar: **Onoratul George Neamț** paroh în Silivaș-Hăjdate.

Din șed. cons. 1 Februarie 1927.

Nr. 414.

Necrolog

Cu durere aducem la cunoștința Veneratului Cler, că fostul paroh în Românești (Districtul protop. Ciocman) **Onoratul Alexandru D. Maxim**, a re-

pausat în Domnul la 10 Februarie a. c., în anul 45 al vieții și 19 al preoției.

Onoratul Emil Pop, fost preot în Bichigiu (Vicariatul Rodnei), a repausat în Domnul în 27 Ianuarie a. c., în anul 40 al vieții și 8 al preoției.

Onorat Frățiile Voastre să aduceți la altarul Domnului, rugăciunile pii îndătinat pentru odihna sufletelor adormiților în Hristos Frați.

Din șed. cons. 22 Febr. 1927.

Nr. 1029, 103:

Bibliografie.

Au apărut „Római batholikus katekizmus“ și „Vasárnapi és ünnepi leckék és evangéliumok magyarázata“, de **Dr. Coloman Bakkay**, preot rom. cat. în Băița (jud. Sătmar) pe cari cărți, putând să servească mult întru conducerea sufletelor, le recomandăm Onoraților Frați preoți. Se pot comanda dela autor.

Gherla, la 9 Februarie 1927.

Nr. 602.

Episcop Iuliu.

Partea neoficială.

Știre. Prea Sfinția Sa, Domnul Episcop diecezan, a sosit în 28 Februarie a. c. la Reședință, reîntorcându-se din București, unde a petrecut în chestii oficiale de-ale Eparhiei o săptămână.

Apărarea Creștinismului

prin

Unirea Bisericilor.

(Urmare).

Cine nu cunoaște zelul Papei Piu al IX-lea pentru Unirea celor două Biserici? Indată la începutul domniei sale dădu Enciclica îndreptată către Bisericile Orientale desbinate, ca să le invite să se întoarcă la Unitatea catolică. Din nefericire, părințeasca sa invitație avu un răspuns prost din partea Patriarhului din Constantinopol Antim. Cu toate acestea răspunsul acela eră o dova-

dă limpede despre impresia favorabilă ce o produsese Enciclica papală asupra bisericilor Orientale, fiindcă acel Patriarh crezu să nimicească aceea impresie favorabilă prin un răspuns nebunesc.

Din aceea vreme însă s'a răspândit o suflare și adiere de înclinare față de sf. Unire în bisericile Orientale desbinate, cari se simtesc izolate de marea familie creștinească reprezentată de Catolicism, în frunte cu Papa dela Roma.

În anul 1861 se porni o mișcare de Unire între Bulgarii din imperiul otoman. Aceasta mișcare nu s'a complectat din motive pe cari nu le înșirăm aici, însă totuși vre-o 10.000 Bulgari din Macedonia și din Tracia au îmbrățișat sfânta Unire, și rămân credincioși Unirei cu doi Episcopi Vicari Apostolici. În însuș Constantinopolul la anul 1882 doi Arhiepiscopi membrii ai Sinodului patriarhal, au îmbrățișat sfânta

Unire, Melețiu din Drama și Benjamin din Neapol, și de atunci există în Constantinopol o mică comunitate grecească de rit și de națiune, dar catolică, ca să mărturisească, că sfânta Unire nu înseamnă nimicirea bisericii grecești, ci reînnoirea Unirii celor două Biserici.

Zelul lui Piu IX pentru unirea Bisericilor străluci biruitor în Conciliul Vatican. După conciliul din Florența, Episcopii de Rit oriental, nu au luat parte nici la Conciliul Lateran sub Papa Iuliu al II-lea, nici la Conciliul din Trident, din pricina reînnoirii schismei în Orient, până când în Conciliul Vatican apărură Patriarhii și Episcopii de toate riturile orientale. Și pe cum în Conciliul din Florența prin întervenirea și reprezentarea celor două Biserici Latină și Grecă, s'a făcut definiția dogmatică despre Primatul Patriarhului din Roma Vechie pentru toate bisericile, așa în Conciliul Vatican nu numai cu întervenirea și reprezentarea Episcopilor latini din toate părțile lumii, ci și cu participarea Patriarhilor catolici și a Episcopilor de toate riturile Orientale, s'a adus definiția despre infalibilitatea Papei ca învățător și păstor al tuturor creștinilor, în învățăturile de credință și de morală.

Acestui mare Pontifice Papei Piu al IX îi datorim noi României organizarea provinciei noastre bisericesti metropolitane de Alba-Iulia și Făgăraș, și întemeierea celor două episcopate noi dela Gherla și Lugoj. Și ca semn de dragoste mare ce o nutria Papa Piu al IX pentru neamul nostru românesc și pentru biserica unită, pe care El a scos-o de sub iurisdicția primatului dela Strigoniu făcându o atârânătoare direct dela Sfântul Scaun, în semn de dragoste pentru noi a făcut o fundație perpetuă la Colegiul grecesc al Sfântului Atanaziu din Roma pentru 4 elevi români din cele 4 dieceze ale Provinciei noastre metropolitane, cari aveau să învețe științele filozofice și teologice la vesti-

tul institut de Propaganda Fide. Am pomenit apoi mai înainte câți bărbați luminați a dat neamului și bisericii noastre acel Colegiu Grecesc din Roma, începând dela episcopul de fericită pomenire Dr. Ioan Szabó, primul elev român al acelui seminar, până la actualul Arhiepiscop și Metropolit Inalt Prea Sfinția Sa Dr. Vasile Suciul! Las să urmeze aici lista acelor elevi pe cari i-am extras din un protocol al Colegiului Grecesc, pe când modestul scriitor al acestor șiruri eram elev al acelui seminar între anii 1893—1897. În acel protocol se cuprindea jurământul ce-i depunea fiecare elev cam la un an după intrarea sa în institut, după ce cunoștea binișor regulamentele în vigoare. Datele ce urmează la fiecare elev înseamnă ziua în care a făcut jurământul din chestiune cum și dieceza de care s'a ținut 1) Ioan Szabó dieceza Orăzii mari 29/VI 1857 2) Victor Mihályi Gherla 29/VI 1859. 3) Augustin Lauran Oradea mare 29/VI 1863. 4) Vasile Lucăciu Gherla 1/XI 1869. 5) Ioan Ciceronescu Oradea mare 1, XI 1869. 6) Iuliu Dragoșiu Gherla 1/XI 1870. 7) Ioan Ardeiean Oradea mare 1/XI 1870. 8) Augustin Bunea Blaj 2/V 1879. 9) Demetriu Radu Blaj 14/V 1882. 10) Iuliu Rațiu Lugoj 8/V 1884. 11) Vasile Hossu Blaj 5/V 1885. 12) Ioan Sâmpălean Blaj 23/I 1887. 13) Corneliu Bulcu Oradea mare 23/I 1887. 14) Octavian Domide Gherla 23/I 1887. 15) Leontin Pallady Oradea mare 27/V 1888. 16) Ioan Kerezsi Oradea mare 27/V 1888. 17) Liciniu Pop Blaj 27/V 1888. 18) Iacob Radu București 27/V 1888. 19) Iulian Luca Lugoj 27/V 1888. 20) Dănilă Fireza Lugoj 16/XII 1889. 21) Vasile Suciul Blaj 3/VI 1893. 22) Epaminonda Lucăciu Gherla 3/VI 1894. 23) Paul Lauran Oradea mare 3/VI 1894. 24) Victor Bojor Gherla 3/VI 1894. 25) Aron Lupșa Lugoj 6/XII 1896,

(Va urma).

Pentru partea neoficială răspunde: Dr. Virgil Băilbanu.